

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Alle commerciële pluimveehouderijen met hoenderachtigen, eenden of ganzen en dierenartsen die een commerciële pluimveehouder als klant hebben.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Brancheorganisatie AVINED heeft enkele jaren geleden een hygiënescan ontwikkeld, die onderdeel is van het private kwaliteitssysteem en nu al door veel commerciële pluimveehouders gebruikt wordt. Om invulling te geven aan deze verplichting uit deze regeling kunnen alle pluimveehouders gebruik maken van de hygiënescan die ontwikkeld is door brancheorganisatie AVINED, ook als zij geen onderdeel zijn van het private kwaliteitsregelingen die door AVINED beheerd worden.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Over de invulling van deze verplichting, de verantwoordelijkheidsverdeling en de toelichting op de regeling, is meerdere malen uitgebreid gesproken met de beroepsgroep van dierenartsen (KNMvD, CPD), met brancheorganisatie voor de pluimveesector AVINED en de eendensector. Daarnaast heeft de AGRO-toets plaatsgevonden, waarbij verschillende individuele pluimveehouders en een dierenarts op persoonlijke titel hebben meegesproken over de uitwerking van deze verplichting in de praktijk.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Om de insleep en verspreiding van dierziekten en zoonosen te verkleinen, is doorlopende en structureel geborgde aandacht nodig voor de bioveiligheid bij alle commerciële pluimveebedrijven in de sector, als onderdeel van het bedrijfsgezondheidsplan. De hygiënescan van AVINED wordt nu al op vrijwillige basis door pluimveehouders gebruikt om de bioveiligheid bespreekbaar te maken, als onderdeel van een privaat kwaliteitssysteem (IKB). Dit is nu nog een hulpmiddel en daarmee nog geen staande praktijk bij elke pluimveehouder. Voor het tegengaan van de insleep en verspreiding van ziekteverwekkers is het daarom van belang dat alle commerciële pluimveehouders een bioveiligheidsplan gaan opstellen en jaarlijks evalueren, als onderdeel van hun bedrijfsgezondheidsplan dat ook jaarlijks wordt besproken en geëvalueerd.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Door vogelgriepuitbraken is het belang van een goede bioveiligheid urgent geworden. Op dit moment zijn niet alle pluimveehouderijen onderdeel van een privaat kwaliteitssysteem. Hiermee bereiken sectorale afspraken over structurele en goed geborgde verbetering van de bioveiligheid deze niet-aangesloten bedrijven niet.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Naar schatting is ongeveer 80-90% van de pluimveehouders nu aangesloten bij een privaat kwaliteitssysteem. Dat betekent dat er bij 10-20% van de commerciële pluimveehouders nog geen structurele en geborgde aandacht, als onderdeel van een bedrijfsgezondheidsplan, is voor verbetering van de bioveiligheid.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Door de reeks uitbraken van vogelgriep in de periode 2021-2023 is er meer aandacht gekomen voor de verbetering van de bioveiligheid. Om dit structureel te borgen, ook voor pluimveehouders die geen onderdeel zijn van een kwaliteitssysteem, heeft de sector de wens geuit om dit juridisch te verankeren.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Een goede bioveiligheid is van belang om zo veel mogelijk te voorkomen dat ziekteverwekkers, die dierziekten en zoönosen kunnen veroorzaken, bij bedrijven met gehouden dieren kunnen binnendringen of verlaten. Hierdoor kunnen namelijk dieren en mensen ziek worden. Ook kan dit leiden tot de noodzaak tot inzet van antimicrobiële middelen. Dit is een gezamenlijk belang van de overheid en de gehele commerciële pluimveesector.

Op grond van Europese wetgeving is een veehouder verplicht om adequate maatregelen te nemen om insleep van ziekteverwekkers te voorkomen door middel van een doeltreffende bioveiligheid. Deze regeling is een invulling van een bestaande Europese verplichting. Niet alle bedrijven in de pluimveesector zijn op dit moment bij een IKB-systeem aangesloten. Dit kan een veiligheidsrisico inhouden voor de gehele commerciële pluimveesector. Door de verplichting de bioveiligheid ook op niet-IKB aangesloten pluimveebedrijven op eenduidige manier te verbeteren en onderdeel te maken van het bedrijfsgezondheidsplan, worden alle bedrijven op dit punt gelijk behandeld.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel van de verplichting is om op alle commerciële pluimveehouderijen de bioveiligheid in samenspraak met de dierenarts te verbeteren door gezamenlijk gegenereerde actiepunten op dit terrein op een structurele manier te benoemen, uit te voeren en deze actiepunten jaarlijks te evalueren.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

N.v.t.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

De meeste commerciële pluimveehouders moeten nu al jaarlijks een bedrijfsgezondheidsplan opstellen. Dit plan bestaat o.a. uit een analyse van de diergezondheidssituatie van door een houder gehouden dieren en een overzicht van te treffen maatregelen ter verbetering van de diergezondheidssituatie van door een houder gehouden dieren. De interne en externe bioveiligheid is daar een onlosmakelijk onderdeel van. Daarom biedt het bedrijfsgezondheidsplan een goed aangrijpingspunt om verbetering van de bioveiligheid aan te verbinden.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Gezien de wens van de sector om het bioveiligheidsplan juridisch te verankeren en dit onderdeel te maken van het bedrijfsgezondheidsplan, is juridische verankering in het Besluit houders van dieren en Regeling diergeneeskundigen noodzakelijk.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

N.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Commerciële houders van hoenderachtigen, eenden en ganzen zullen eenmalig het bioveiligheidsplan in samenspraak met hun dierenarts moeten opstellen, en dit jaarlijks moeten evalueren. Zij kunnen dit doen als onderdeel van de jaarlijkse evaluatie van het bedrijfsgezondheidsplan, maar ze mogen er ook voor kiezen dit apart met hun dierenarts in te vullen, mits het uiterlijk 31 december 2025 is ingevuld.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Er heeft een MKB-toets plaatsgevonden in de vorm van een panelgesprek met meerdere pluimveehouders en een dierenarts over de praktische gevolgen van deze verplichting op het bedrijf. Dat heeft tot enkele tekstuele verbeteringen in de toelichting geleid. Parallel aan de internetconsultatie wordt de administratieve lasten en regeldruktoets uitgevoerd en de HUF-toets door de NVWA.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

De verplichting tot het opstellen van een bioveiligheidsplan, als onderdeel van het bedrijfsgezondheidsplan wordt verankerd door een wijziging van het Besluit houders van dieren en de Regeling diergeneeskundigen.

Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Over dit voorstel heeft een MKB-toets (in de vorm van een agro-toets) plaatsgevonden. De uitkomsten van dit panelgesprek met enkele pluimveehouders en een dierenarts is verwerkt in de regeling. Parallel aan het voorstel loopt de toets op administratieve lasten en regeldruk, en de toets op handhaving, uitvoering en fraudebestendigheid door de NVWA.

c)

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

n.v.t.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Brancheorganisatie AVINED zal het gebruik van de hygiënescan op hun website monitoren en een benchmark uitvoeren. Dit kan vervolgens weer leiden tot aanvullende punten waar de hygiënescan op kan worden aangescherpt.

Na de pluimveesector zal, in overleg met sectoren, het bioveiligheidsplan worden uitgerold naar andere diersectoren. Daarna zal het bioveiligheidsplan per sector over alle diersectoren worden geëvalueerd.